

SZOBORPARKŐR

A kutyafáját!

szöveg: Jolsvai András, fotó: Tanyi Adrienne

Szabadtéri ebábrázolásban, ezt bátran állíthatom, Budapest ma is a világ élvonalába tartozik. Tucatnyi kutyaszobor díszíti a várost, van bronzkutya meg kőkutya, van főkutya és mellékkutya, kiskutya és nagy kutya, van falikutya és alapzatra való, van fajkutya és van korcs, harapós és szelíd.

Minálunk a rosszindulatúak sem állíthatják, hogy kutyába se vesszük a kutyákat: minálunk a kutyák igenis hogy kutyába vannak véve.

Az kérdést nem szenvedett, mikor e sorozat terve szárba szökken, hogy kutyának pedig lenni kell: azt minden kezdő sorozatszerkesztő tudja, hogy a siker záloga a kutya (meg a gyerek). Hogy végül erre a daliás dogra esett a választás, az természetesen a közelébe helyezett táblának köszönhető. (Tudniillik, hogy kutyát a mondott helyre tilos bevinni: e sorok írója ebben egy szűnni nem akaró humorforrást látott meg – abban mármint, hogy a tábla állítói nem fedezték fel, milyen szobor mellé sikerült kitenniük a figyelmeztetést –, s a lehetséges folytatást is elképzelte, például úgy, hogy a Kossuth-szobor mellé a „demokratáknak belépni tilos”, az Andrássy-szoborhoz a „miniszterelnökök kíméljenek”, a József

nádor szobrához „palatinusok távoltartása kéretik” felirat kerülhetne ki.)

Minderről e műrekek ott, a Hutyra utca 1. előtt persze mit sem tehet. Ahogy arról sem, hogy ezt a húsz négyzetméteres kis utcavéget, ahol az Izabella, Alsőerdősor és Hutyra Ferenc utcák (utóbbi kiváló állatorvos, a közeli Állatorvosi Főiskola megalapítója) találkoznak, két és fél méter magas kerítéserdő veszi körül. A hétkerben láthatóan igen erős a kerítéslobbi, minden szőnyegnyi szabad terület be van kerítve, őrizve és kulcsra zárva, mintha ilyesmi bármit is megoldhatna, de hát ez országos szinten is nagy divat manapság: a magunk részéről most csak annyit jegyezzünk meg itt, hogy a kerítés mindig a tér szűkítését, a szabadság hiányát jelenti, s minél kisebb a tér, annál inkább – ezért van az, hogy ez az életnagyságú kutya sokkal nagyobbnak látszik a valós méreténél. Mintha a sátán kutyája volna, olyan.

Pedig (a legenda szerint) *dr. Némethy Károly* kutyája volt a modell, egy békés és jó szándékú dog, aki nyilván a gazdája érkezését reméli (a Hutyra utca felől), azért hegyezi füleit és csóválja farkát. *Maugsch Gyula*, az alkotó, állami megrendelésre készítette ezt a művét is, mint oly sok más

(tucatnyi munkája díszíti ma is a fővárost és vidéket, leginkább háborús emlékművek és állatok voltak az erősségei), s a szobor 1938-ban, elkészültekor a Pasaréti út elejére került. A világhálón keringő történet szerint a kutya büntetésből poroszkált át Budáról Pestre 1952-ben, így lakoltatva az egykori horthysta gazdáját. (Mintha ott kevésbé számítana a reakciós múlt.) Dr. Némethy Károly persze nem volt horthysta, belügyi államtitkár volt megannyi kormányban a tizenkilencedik század végén, s 1918 után már nem is vállalt hivatalt. (Ha már a világháló: a körbeérő históriák apró változtatásai néha efféle csodákra képesek: „*A Figyelő kutya nevű szobor Némethy Károly kutyáját, dr. Fool-t ábrázolja.*”)

Hagyjuk hát meg mi is a doktori címet a derék ebnek, mely eredetileg a Némethy úré volt, s bizzuk rá, hadd figyelje továbbra is éberen a kereszteződést, a troli érkezését, hadd vigyázza a tér rendjét, s hadd várja, immár nyolcvan éve, hűségesen haza a gazdáját. ●

Névjegy:

Figyelő kutya. Hutyra Ferenc utca 1. felállítva 1952-ben (1938) alkotó Maugsch Gyula.

